

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи
з навчальної дисципліни**

«ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ТА ДИЗАЙНУ»

для студентів напряму підготовки 6.051501

«Видавничо-поліграфічна справа»

всіх форм навчання

Затверджено на засіданні кафедри комп'ютерних систем і технологій.
Протокол № 4 від 19.11.2013 р.

Укладач Потрашкова Л. В.

М54 Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи композиції та дизайну» для студентів напряму підготовки 6.051501 «Видавничо-поліграфічна справа» всіх форм навчання / укл. Л. В. Потрашкова. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 28 с. (Укр. мов.)

Подано план-графік та програму самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни. Описано завдання, які студенти повинні виконувати в рамках самостійної роботи.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.051501 «Видавничо-поліграфічна справа» всіх форм навчання.

Вступ

Навчальна дисципліна «Основи композиції та дизайну» належить до вибіркових дисциплін (самостійний вибір навчального закладу) на пряму підготовки «Видавничо-поліграфічна справа».

Метою навчальної дисципліни є формування системи знань, вмінь і навичок із застосування теоретичних основ художньої композиції та графічного дизайну у сфері розробки поліграфічної та мультимедійної продукції.

Предметом вивчення в рамках даної дисципліни є принципи, засоби та прийоми створення графічної композиції, а також художнього оформлення поліграфічної продукції та мультимедійних електронних видань.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни є:

формування в студентів компетентностей аналізу графічних композицій та вміння створювати графічні композиції відповідно до заданих комунікаційних цілей;

формування в студентів компетентностей аналізу дизайну електронних видань та вміння створювати електронні видання відповідно до вимог юзабіліті;

розвиток у студентів образного мислення та креативності.

Професійні компетентності, які отримують студенти після вивчення навчальної дисципліни, наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Професійні компетентності, які отримують студенти після вивчення навчальної дисципліни

Назва компетентності	Складові компетентності
1	2
Проводити аналіз продуктів графічного дизайну	Формулювати вимоги до продуктів дизайну, виходячи з призначення дизайну та його системності
	Проводити аналіз продуктів графічного дизайну на предмет їхньої відповідності принципам гармонійної композиції

Закінчення табл. 1

1	2
Створювати графічні композиції відповідно до заданих специфікацій	Створювати графічні композиції, які відповідають основним композиційним принципам
	Обирати композиційні прийоми, які забезпечать досягнення заданої комунікаційної мети композиції
	Обирати колірну гаму композиції відповідно до заданого враження, яке повинна створювати композиція
	Обирати характеристики шрифту, які забезпечать досягнення заданої комунікаційної мети композиції
	Створювати продукти графічного дизайну відповідно до заданих стилістичних напрямів
	Створювати графічні композиції рекламного призначення
Організовувати свою роботу відповідно до основних принципів технології проектування графічного дизайну	Оформляти технічне завдання на розробку проектів у сфері графічного дизайну
	Застосовувати в процесі художнього оформлення поліграфічної та мультимедійної продукції знання психологічних закономірностей зорового сприйняття інформації людиною
	Застосовувати методи активізації творчості в графічному дизайні
Створювати елементи графічного фірмового стилю організацій	Формулювати вимоги до елементів графічного фірмового стилю організацій
	Розробляти фірмові знаки та логотипи з урахуванням основних композиційних принципів та принципів розробки графічного фірмового стилю
Застосовувати принципи юзабіліті при створенні мультимедійних презентацій та веб-сайтів	Проводити аналіз мультимедійних видань на предмет їхньої відповідності принципам юзабіліті
	Застосовувати принципи юзабіліті при створенні мультимедійних презентацій
	Проводити аналіз користувацького інтерфейсу на предмет його відповідності типовим вимогам
	Застосовувати прийоми метафори, аффордансу та стандарту в процесі проектування дизайну користувацького інтерфейсу
	Проводити аналіз веб-сайтів на предмет їхньої відповідності принципам юзабіліті
	Застосовувати принципи юзабіліті при створенні веб-сайтів

Організація та форми самостійної роботи студента

Самостійна робота студентів є необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни.

Основними видами самостійної роботи студентів у рамках даної дисципліни є такі:

- 1) вивчення лекційного матеріалу;
- 2) виконання лабораторних робіт;
- 3) виконання індивідуального творчого завдання;

4) самостійна перевірка особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

План-графік та програму самостійної роботи студентів наведено у табл. 2, 3.

Таблиця 2

План-графік самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни

Навчальна тема	Види завдання для самостійного опрацювання	Тривалість виконання, годин	Період виконання (номер тижня)	Термін здачі та перевірки (номер тижня)
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Загальні принципи художньої композиції та графічного дизайну				
Тема 1. Поняття дизайну	Вивчення лекційного матеріалу	2	1 – 3 тиждень	3 тиждень
Тема 2. Основи композиції: поняття та принципи	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 1	14	2 – 3 тиждень	3 тиждень
Тема 3. Засоби композиції	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 2	12	4 – 5 тиждень	5 тиждень
Тема 4. Колір у композиції	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 3	6	6 – 7 тиждень	7 тиждень

1	2	3	4	5
Тема 5. Шрифт у композиції	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 3	6	6 – 7 тиждень	7 тиждень
Тема 6. Стилi в графічному дизайні	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 4	10	8 – 9 тиждень	9 тиждень
Тема 7. Технологія дизайнерського проектування	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Подання робіт на конкурс графічного дизайну	2	8 тиждень	9 тиждень
Тема 8. Психологічні основи сприйняття композиції	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання творчого завдання	2	9 тиждень	9 тиждень
Змістовий модуль 2. Технологія окремих напрямів графічного дизайну				
Тема 9. Графічний фірмовий стиль	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 5	16	10 – 11 тиждень	11 тиждень
Тема 10. Дизайн електронних мультимедійних видань	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 6	8	12 – 13 тиждень	13 тиждень
Тема 11. Дизайн користувальницького інтерфейсу мультимедійних видань	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 6	2	12 – 13 тиждень	13 тиждень
Тема 12. Дизайн веб-сайтів	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 7	10	14 – 15 тиждень	15 тиждень
Тема 13. Дизайн реклами	Вивчення лекційного матеріалу	4	16 тиждень	16 тиждень
		94		

**Програма самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Основи композиції та дизайну»**

Тематика завдання для самостійного опрацювання (тривалість виконання, год.)	Мета завдання	Форма самостійної роботи	Форма звітності	Форма контролю	Література
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Поняття дизайну (2 години)	Формулювання вимог до продуктів дизайну, виходячи з призначення дизайну та його системності	Вивчення лекційного матеріалу	Усна	Усне опитування	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [10; 18]. Інформаційні ресурси: [31 – 33]
Тема 2. Основи композиції: поняття та принципи (14 годин)	Створення графічних композицій, які відповідають основним композиційним принципам	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 1	Звіт із лабораторної роботи № 1	Усне опитування та захист лабораторної роботи № 1	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [5; 15; 21]. Інформаційні ресурси: [26]
Тема 3. Засоби композиції (12 годин)	Обрання композиційних прийомів, які забезпечать досягнення заданої комунікаційної мети композиції	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 2	Звіт із лабораторної роботи № 2	Усне опитування та захист лабораторної роботи № 2	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [11]. Інформаційні ресурси: [26]
Тема 4. Колір у композиції (6 годин)	Обрання колірної гами композиції відповідно до заданого враження, яке повинна створювати композиція	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 3	Звіт із лабораторної роботи № 3	Усне опитування та захист лабораторної роботи № 3	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [7]. Інформаційні ресурси: [25 – 29]

1	2	3	4	5	6
Тема 5. Шрифт у композиції (6 годин)	Обрання характеристики шрифту у композиції відповідно до заданого враження, яке повинна створювати композиція	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 3	Звіт із лабораторної роботи № 3	Усне опитування та захист лабораторної роботи № 3	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [13; 14; 22]
Тема 6. Стили в графічному дизайні (10 годин)	Створення продуктів графічного дизайну відповідно до заданих стилістичних напрямів	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 4	Звіт із лабораторної роботи № 4	Усне опитування та захист лабораторної роботи № 4	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [9]
Тема 7. Технологія дизайнерського проектування (2 години)	Організація своєї роботи відповідно до основних принципів технології проектування графічного дизайну	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Подання робіт на конкурс графічного дизайну	Усна	Усне опитування	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [23]
Тема 8. Психологічні основи сприйняття композиції (2 години)	Застосування в процесі художнього оформлення поліграфічної та мультимедійної продукції знання психологічних закономірностей зорового сприйняття інформації людиною	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання творчого завдання	Результат виконання творчого завдання	Усне опитування та захист творчого завдання	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [3; 4]
Тема 9. Графічний фірмовий стиль (16 годин)	Створення елементів графічного фірмового стилю організацій	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 5	Звіт із лабораторної роботи № 5	Усне опитування та захист лабораторної роботи № 5	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [24]

1	2	3	4	5	6
Тема 10. Дизайн електронних мультимедійних видань (8 годин)	Застосування принципів юзабіліті при створенні електронних мультимедійних видань	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 6	Звіт із лабораторної роботи № 6	Усне опитування та захист лабораторної роботи № 6	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [20]
Тема 11. Дизайн користувальницького інтерфейсу мультимедійних видань (2 години)	Застосування принципів юзабіліті в процесі проектування дизайну користувальницького інтерфейсу	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 6	Звіт із лабораторної роботи № 6	Усне опитування та захист лабораторної роботи № 6	Основна: [1 – 2]. Інформаційні ресурси: [27; 28].
Тема 12. Дизайн веб-сайтів (10 годин)	Застосування принципів юзабіліті при створенні веб-сайтів	1. Вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання лабораторної роботи № 7	Звіт із лабораторної роботи № 7	Усне опитування та захист лабораторної роботи № 7	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [8; 12; 16; 17]
Тема 13. Дизайн реклами (4 години)	Створення графічної композиції рекламного призначення	Вивчення лекційного матеріалу	Усна	Усне опитування	Основна: [1 – 2]. Додаткова: [6; 19]

Завдання до самостійної роботи

Самостійна робота до теми 1 «Поняття дизайну»

Мета самостійної роботи: формулювання вимог до продуктів дизайну, виходячи з призначення дизайну та його системності.

Об'єкт самостійної роботи: поняття дизайну та графічного дизайну.

Предмет самостійної роботи: знайомство з поняттям дизайну та графічного дизайну.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність формулювати вимоги до продуктів дизайну, виходячи з призначення дизайну та його системності.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 1 «Поняття дизайну».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання: вивчення лекційного матеріалу за темою № 1 «Поняття дизайну».

Передбачені результати: знання лекційного матеріалу за темою № 1 «Поняття дизайну».

Контрольні запитання:

- Як ви розумієте висловлювання «Хороший дизайн – це кругла сковорідка»?
- Як ви розумієте висловлювання «Хороший дизайн – це якомога менше дизайну»?
- Як ви розумієте висловлювання «Хороший дизайн – інноваційний»?
- У чому проявляється системна сутність дизайну?
- Як ви розумієте висловлювання «Графічний дизайн – це візуальне вирішення проблем комунікації»? Як це можна сказати іншими словами?
- Як ви розумієте висловлювання Віктора Папанека «Усі люди – дизайнери»?
- Віктор Папанек стверджує, що дизайн – це свідомі та інтуїтивні зусилля зі створення значимого порядку. Проаналізуйте це твердження.
 - Чим дизайн відрізняється від мистецтва?
 - Назвіть основні види дизайну.
 - Назвіть основні види графічного дизайну.
 - Назвіть основні функції графічного дизайну.
 - Яких ви знаєте відомих дизайнерів?
 - Яких ви знаєте відомих дизайнерів-графіків?
 - Які книги з графічного дизайну ви читали?
 - Які ви знаєте конкурси з графічного дизайну?
 - Які ви знаєте тенденції у сучасному графічному дизайні?

Самостійна робота

до теми 2 «Основи композиції: поняття та принципи»

Мета самостійної роботи: створювання графічних композицій, які відповідають основним композиційним принципам.

Об'єкт самостійної роботи: принципи побудови гармонійної графічної композиції.

Предмет самостійної роботи: вивчення принципів побудови гармонійної графічної композиції.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез; методи графічного дизайну.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність створювати графічні композиції, які відповідають основним композиційним принципам.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 2 «Основи композиції: поняття та принципи».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 2 «Основи композиції: поняття та принципи».

2. Виконання лабораторної роботи №1 «Створення та аналіз символічної графічної композиції».

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 2 «Основи композиції: поняття та принципи».

2. Результати виконання лабораторної роботи № 1 «Створення та аналіз символічної графічної композиції».

Контрольні запитання:

- Назвіть основні композиційні принципи.
- Який вид балансу застосовано в композиції герба України?
- Який вид балансу застосовано в композиції знаку Apple Inc. (рис. 1)?

Рис. 1. Фірмовий знак Apple Inc.

Самостійна робота до теми 3 «Засоби композиції»

Мета самостійної роботи: обрання композиційних прийомів, які забезпечать досягнення заданої комунікаційної мети композиції.

Об'єкт самостійної роботи: прийоми побудови гармонійної графічної композиції.

Предмет самостійної роботи: вивчення прийомів побудови гармонійної графічної композиції.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез; методи графічного дизайну.

*Компетентності, які формуються в результаті виконання само-
стійної роботи:* здатність обирати композиційні прийоми, які забезпе-
чать досягнення заданої комунікаційної мети композиції.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах
вивчення теми № 3 «Засоби композиції».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див.
«План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 3 «Засоби композиції».
2. Виконання лабораторної роботи № 2 «Застосування прийомів побудови композиції».

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 3 «Засоби композиції».
2. Результати виконання лабораторної роботи № 2 «Застосування прийомів побудови композиції».

Контрольні запитання:

- За допомогою яких прийомів можна придати графічній композиції властивості динамічності?
- Назвіть прийоми, які привносять до графічної композиції статику.
- Назвіть прийоми, які привносять до графічної композиції рівновагу.
- Назвіть прийоми, які привносять до графічної композиції глибину.
- Назвіть прийоми, які підсилюють замкнутість графічної композиції.
- Назвіть прийоми, які підсилюють відкритість графічної композиції.

Самостійна робота до теми 4 «Колір у композиції»

Мета самостійної роботи: обрання колірної гами композиції від-
повідно до заданого враження, яке повинна створювати композиція.

Об'єкт самостійної роботи: принципи застосування кольору в
графічній композиції.

Предмет самостійної роботи: вивчення принципів застосування
кольору в графічній композиції.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез; методи
графічного дизайну.

*Компетентності, які формуються в результаті виконання само-
стійної роботи:* здатність обирати колірну гаму композиції відповідно до
заданого враження, яке повинна створювати композиція.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах
вивчення теми № 4 «Колір у композиції».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 4 «Колір у композиції».
2. Виконання лабораторної роботи № 3 «Колір і шрифт у композиції».

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 4 «Колір у композиції».
2. Результати виконання лабораторної роботи № 3 «Колір і шрифт у композиції».

Контрольні запитання:

- Яка з колірних схем є найбільш спокійною?
- Яка з колірних схем є найбільш контрастною?
- Яку колірну схему застосовано на прапорі Мальдів?
- Яку колірну схему застосовано на прапорі Афганістану?
- Яку колірну схему застосовано на прапорі Германії?

Самостійна робота до теми 5 «Шрифт у композиції»

Мета самостійної роботи: обрання характеристики шрифту у композиції відповідно до заданого враження, яке повинна створювати композиція.

Об'єкт самостійної роботи: принципи застосування шрифту в графічній композиції.

Предмет самостійної роботи: вивчення принципів застосування шрифту в графічній композиції.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез; методи графічного дизайну.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність обирати характеристики шрифту у композиції відповідно до заданого враження, яке повинна створювати композиція.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 5 «Шрифт у композиції».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 5 «Шрифт у композиції».
2. Виконання лабораторної роботи № 3 «Колір і шрифт у композиції».

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 5 «Шрифт у композиції».
2. Результати виконання лабораторної роботи № 3 «Колір і шрифт у композиції».

Контрольні запитання:

Визначте класи шрифтових гарнітур, наведених на рис. 2.

Рис. 2. Приклади шрифтових гарнітур

Самостійна робота

до теми 6 «Стилі в графічному дизайні»

Мета самостійної роботи: створення продуктів графічного дизайну відповідно до заданих стилістичних напрямів.

Об'єкт самостійної роботи: характерні ознаки стилістичних напрямів графічного дизайну.

Предмет самостійної роботи: вивчення характерних ознак певних стилістичних напрямів графічного дизайну.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез; методи графічного дизайну.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність створювати продукти графічного дизайну відповідно до заданих стилістичних напрямів.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 6 «Стилі в графічному дизайні».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 6 «Стилі в графічному дизайні».
2. Виконання лабораторної роботи № 4 «Створення графічної композиції у заданому стилі».

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 6 «Стилі в графічному дизайні».

2. Результати виконання лабораторної роботи № 4 «Створення графічної композиції у заданому стилі».

Контрольні запитання:

- Для яких стилістичних напрямів графічного дизайну характерне застосування зображень на тему високих технологій?
- Для яких стилістичних напрямів графічного дизайну характерні яскраві, кричущі кольори?
- Для яких стилістичних напрямів графічного дизайну характерна неакуратна, хаотична композиція?

Самостійна робота

до теми 7 «Технологія дизайнерського проектування»

Мета самостійної роботи: організація своєї роботи відповідно до основних принципів технології проектування графічного дизайну.

Об'єкт самостійної роботи: принципи технології проектування графічного дизайну.

Предмет самостійної роботи: вивчення принципів технології проектування графічного дизайну.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність організувати свою роботу відповідно до основних принципів технології проектування графічного дизайну.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 7 «Технологія дизайнерського проектування».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 7 «Технологія дизайнерського проектування».
2. Подання результатів виконаних лабораторних робіт на студентський конкурс графічного дизайну «Реальний проект» (інформацію про конкурс див. у додатку А).

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 7 «Технологія дизайнерського проектування».
2. Прийняття робіт до участі у конкурсі «Реальний проект».

Контрольні запитання:

- Чи вважаєте ви себе творчою особистістю? Що ви робите з метою розвитку своїх творчих здібностей?
- Розгадайте ребус на рис. 3.

Рис. 3. Ребус

Самостійна робота

до теми 8 «Психологічні основи сприйняття композиції»

Мета самостійної роботи: застосування в процесі художнього оформлення поліграфічної та мультимедійної продукції, знання психологічних закономірностей зорового сприйняття інформації людиною.

Об'єкт самостійної роботи: психологічні закономірності зорового сприйняття інформації людиною.

Предмет самостійної роботи: вивчення психологічних закономірностей зорового сприйняття інформації людиною.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність застосовувати в процесі художнього оформлення поліграфічної та мультимедійної продукції знання психологічних закономірностей зорового сприйняття інформації людиною.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 8 «Психологічні основи сприйняття композиції».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 8 «Психологічні основи сприйняття композиції».
2. Виконання творчого завдання за варіантами.

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 8 «Психологічні основи сприйняття композиції».
2. Результати виконання творчого завдання.

Контрольні запитання:

- Чому дизайнеру потрібні знання психологічних основ сприйняття інформації?
- Опишіть етапи сприйняття людиною візуальної інформації.
- Яку роль у процесі сприйняття відіграють стереотипи?
- Які закономірності управляють траєкторією погляду людини, що розглядає графічну композицію?
- Які елементи композиції стають точками уваги глядача?

Варіанти творчого завдання:

1. Створити плакат із фотографіями на тему «Принципи графічної композиції». На плакаті повинні бути розміщені такі фотографії:
 - фотографія із формально-рівноважною композицією;
 - фотографія із неформально-рівноважною композицією;
 - фотографія із нерівноважною композицією;
 - фотографія, композиція якої відповідає радіальному балансу.
2. Створити плакат із фотографіями на тему «Прийоми графічної композиції». На плакаті повинні бути розміщені такі фотографії:
 - фотографія із застосуванням ритмічної повторюваності;
 - фотографія із застосуванням метричної повторюваності;
 - фотографія із симетричною композицією;
 - фотографія із застосуванням прийому контрасту;
 - фотографія із застосуванням прийому акценту;
 - фотографія із динамічною композицією;
 - фотографія із статичною композицією;
 - фотографія із замкнутою композицією;
 - фотографія із відкритою композицією.
3. Створити вітальний плакат до одного з найближчих свят.
4. Створити плакат на тему «Я люблю дизайн».
5. Створити плакат про свою спеціальність.
6. Створити плакат на іншу тему (тему узгодити з викладачем).
7. Підготувати презентацію на тему «Портфоліо групи».
8. Підготувати презентацію на тему «Портрет сучасного студента», на основі результатів анкетування групи та її друзів.
9. Підготувати презентацію на тему «Помилки в рекламі».
10. Підготувати презентацію з оглядом фірмових стилів вузів і кафедр.
11. Підготувати презентацію з оглядом фірмових стилів міст і країн.

12. Запропонувати концепцію та ескізи фірмового стилю кафедри КСiТ. Результати оформити у вигляді презентації.

13. Запропонувати концепцію та ескізи фірмового стилю навчальної групи. Результати оформити у вигляді презентації.

14. Запропонувати концепцію і ескізи фірмового стилю навчальної дисципліни ОКД. Результати оформити у вигляді презентації.

Самостійна робота до теми 9 «Графічний фірмовий стиль»

Мета самостійної роботи: створення елементів графічного фірмового стилю організацій.

Об'єкт самостійної роботи: принципи розробки графічного фірмового стилю організацій.

Предмет самостійної роботи: вивчення принципів розробки графічного фірмового стилю організацій.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез; методи графічного дизайну.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність створювати елементи графічного фірмового стилю організацій.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 9 «Графічний фірмовий стиль».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 9 «Графічний фірмовий стиль».

2. Виконання лабораторної роботи № 5 «Розробка фірмового стилю організацій».

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 9 «Графічний фірмовий стиль».

2. Результати виконання лабораторної роботи № 5 «Розробка фірмового стилю організацій».

Контрольні запитання:

Здогадайтесь, що зображено на рис. 4.

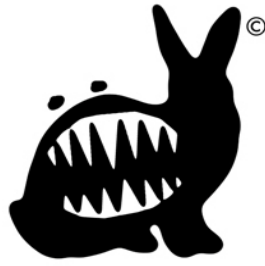

Рис. 4. Картинка-загадка

Самостійна робота

до теми 10 «Дизайн електронних мультимедійних видань»

Мета самостійної роботи: застосування принципів юзабіліті при створенні електронних мультимедійних видань.

Об'єкт самостійної роботи: вимоги юзабіліті до дизайну електронних мультимедійних видань.

Предмет самостійної роботи: вивчення вимог юзабіліті до дизайну електронних мультимедійних видань.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез; методи графічного дизайну.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність застосовувати принципи юзабіліті при створенні електронних мультимедійних видань.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 10 «Дизайн електронних мультимедійних видань».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 10 «Дизайн електронних мультимедійних видань».

2. Виконання лабораторної роботи № 6 «Створення мультимедійного видання».

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 10 «Дизайн електронних мультимедійних видань».

2. Результати виконання лабораторної роботи № 6 «Створення мультимедійного видання».

Контрольні запитання:

Здогадайтесь, які слова в наведених вимогах до оформлення тексту на екрані замінені знаком 🗨:

- Рядки та абзаци тексту повинні бути (якими?) 🗨.

- Частина інформації повинна бути подана у вигляді (чого?) 🗨.
- Текст слід вирівнювати (як?) 🗨.
- Не має бути надлишку (чого?) 🗨.

Самостійна робота

до теми 11 «Дизайн користувальницького інтерфейсу мультимедійних видань»

Мета самостійної роботи: застосування принципів юзабіліті в процесі проектування дизайну користувальницького інтерфейсу.

Об'єкт самостійної роботи: вимоги юзабіліті до користувальницького інтерфейсу.

Предмет самостійної роботи: вивчення вимог юзабіліті до користувальницького інтерфейсу.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез; методи графічного дизайну.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність застосовувати принципи юзабіліті в процесі проектування дизайну користувальницького інтерфейсу.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 11 «Дизайн користувальницького інтерфейсу мультимедійних видань».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 11 «Дизайн користувальницького інтерфейсу мультимедійних видань».
2. Виконання лабораторної роботи № 6 «Створення мультимедійного видання».

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 11.
2. Результати виконання лабораторної роботи № 6.

Контрольні запитання:

Здогадайтесь, які слова в наведених вимогах до елементів керування замінені знаком 🗨:

- Ті елементи керування, що використовуються найчастіше, доцільно розташовувати (де?) 🗨, а ті, що використовуються рідко – (де?) 🗨.

- Термінаційні кнопки повинні бути розташовані (де?) 🗨️.
- Для назви елемента керування, що запускає дію, доцільно використовувати (що?) 🗨️.

Самостійна робота до теми 12 «Дизайн веб-сайтів»

Мета самостійної роботи: застосування принципів юзабіліті при створенні веб-сайтів.

Об'єкт самостійної роботи: вимоги юзабіліті до дизайну веб-сайтів.

Предмет самостійної роботи: вивчення вимог юзабіліті до дизайну веб-сайтів.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез; методи графічного дизайну.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність застосовувати принципи юзабіліті при створенні веб-сайтів.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 12 «Дизайн веб-сайтів».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

1. Вивчення лекційного матеріалу за темою № 12 «Дизайн веб-сайтів».
2. Виконання лабораторної роботи № 7 «Дизайн веб-сайтів».

Передбачені результати:

1. Знання лекційного матеріалу за темою № 12 «Дизайн веб-сайтів».
2. Результати виконання лабораторної роботи № 7 «Дизайн веб-сайтів».

Контрольні запитання:

- Назвіть основний принцип юзабіліті.
- У якому випадку логотип веб-сайту є елементом навігації на сайті?
- Які елементи навігації на сторінках веб-сайту інформують користувача про його місцезнаходження?
- Як слід оформляти на сторінках веб-сайту елементи, які є клікабельними?

Самостійна робота до теми 13 «Дизайн реклами»

Мета самостійної роботи: створення графічної композиції рекламного призначення.

Об'єкт самостійної роботи: принципи та основні прийоми дизайну графічної реклами.

Предмет самостійної роботи: вивчення принципів та прийомів дизайну графічної реклами.

Методи виконання самостійної роботи: аналіз і синтез.

Компетентності, які формуються в результаті виконання самостійної роботи: здатність створювати графічні композиції рекламного призначення.

Місце самостійної роботи: дане завдання виконується в межах вивчення теми № 13 «Дизайн реклами».

Тривалість та терміни виконання самостійної роботи: див. «План-графік самостійної роботи студентів».

Завдання:

Вивчення лекційного матеріалу за темою № 13 «Дизайн реклами».

Передбачені результати:

Знання лекційного матеріалу за темою № 13 «Дизайн реклами».

Контрольні запитання:

• Знайдіть у мережі Інтернет приклади застосування таких видів сюжету рекламної композиції:

демонстрація тільки рекламованого об'єкта;

демонстрація рекламованого об'єкта разом із додатковим об'єктом;

демонстрація рекламованого об'єкта на фоні ілюстрації;

демонстрація функцій рекламованого об'єкта шляхом його порівняння зі «звичайним» продуктом;

демонстрація функцій рекламованого об'єкта шляхом візуалізації драматичної ситуації.

• Знайдіть у мережі Інтернет приклади застосування в рекламі таких прийомів:

метафора;

гіпербола;

літота;

прийом подоби.

Рекомендована література

Основна

1. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з навчальної дисципліни «Основи композиції та дизайну» для студентів напряму підготовки «Видавничо-поліграфічна справа» усіх форм навчання / укл. Л. В. Потрашкова, Н. І. Прибиткова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 48 с.
2. Потрашкова Л. В. Основи композиції та дизайну : навч. посібн. / Л. В. Потрашкова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 144 с.

Додаткова

3. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм. – М. : Прогресс, 1974. – 392 с.
4. Грегори Р. Глаз и мозг. Психология зрительного восприятия / Р. Грегори. – М. : Прогресс, 1970. – 192 с.
5. Грегорян Е. А. Основы композиции в прикладной графике / Е. А. Грегорян. – Ереван : ЕУ, 1986. – 180 с.
6. Дегтярев А. Р. Изобразительные средства рекламы: Слово, композиция, стиль, цвет / А. Р. Дегтярев. – М. : ФАИР-ПРЕСС, 2006. – 256 с.
7. Иттен И. Искусство цвета / И. Иттен. – М. : Д. Аронов, 2001. – 96 с.
8. Кирсанов Д. Веб-дизайн: книга Дмитрия Кирсанова / Д. Кирсанов. – СПб. : Символ-Плюс, 2001. – 376 с.
9. Клонингер К. Свежие стили Web-дизайна: как сделать из вашего сайта «конфетку» / К. Клонингер. – М. : ДМК Пресс, 2002. – 224 с.
10. Кнабе Г. А. Энциклопедия дизайнера печатной продукции. Профессиональная работа / Г. А. Кнабе. – М. : Изд. «Вильямс», 2006. – 736 с.
11. Костенко Т. В. Основи композиції та тримірного формоутворення : навч.-метод. посібн. / Т. В. Костенко. – Х. : ХДАДМ, 2003. – 256 с.
12. Круг С. Веб-дизайн: книга Стива Круга или «не заставляйте меня думать!» / С. Круг. – СПб. : Символ-Плюс, 2005. – 200 с.
13. Лесняк В. Акцидентний шрифт. 75 оригінальних шрифтів / В. Лесняк. – Х. : Колорит, 2004. – 139 с.
14. Лесняк В. Модернистские и постмодернистские шрифты (44 оригинальных шрифта) / В. Лесняк. – Х. : Колорит, 2006. – 148 с.
15. Михайленко В. Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення) : навч. посіб. / В. Є. Михайленко, М. І. Яковлев. – К. : Каравела, 2004. – 304 с.
16. Нильсен Я. Веб-дизайн: книга Якоба Нильсена / Я. Нильсен. – СПб. : Символ-Плюс, 2006. – 512 с.
17. Нильсен Я. Дизайн Web-страниц. Анализ удобства и простоты использования 50 узлов / Я. Нильсен, М. Тахир. – М. : Вильямс, 2002. – 326 с.

18. Норман Д. Дизайн привычных вещей / Д. Норман. – М. : Изд. «Вильямс», 2006. – 384 с.
19. Павловская Е. Э. Дизайн рекламы: поколение NEXT: Стратегия творческого проектирования / Е. Э. Павловская. – СПб. : Питер, 2003. – 318 с.
20. Рач В. А. Візуалізація інформації: психологічні та організаційні аспекти / В. А. Рач, Л. В. Вереїна, Г. А. Могільний. – Луганськ : Вид. Східноукр. нац. ун-ту, 2000. – 160 с.
21. Рунге В. Ф. Основы теории и методологии дизайна : учеб. пособ. / В. Ф. Рунге, В. В. Сеньковский. – М. : МЗ-Пресс, 2003. – 252 с.
22. Шпикерман Э. О шрифте / Э. Шпикерман – М. : ПараТайп, 2005. – 200 с.
23. Эверс В. Искусство дизайна – с компьютером и без / В. Эверс, Э. Кендра. – М. : Кудиц-Образ, 2004. – 198 с.

Інформаційні ресурси

24. Биноул Д. Логистика логотипов [Электронный ресурс] / Д. Биноул. – Режим доступа : <http://www.logodesigner.ru/articles/05>.
25. Вроблевски Л. Естественные цвета в дизайне интерфейса [Электронный ресурс] / Л. Вроблевски. – Режим доступа : <http://www.webmascon.com/topics/colors/13a.asp>.
26. Вязьминов В. MrDeSign. Сборник статей о дизайне и графике [Электронный ресурс] / В. Вязьминов. – Режим доступа : <http://www.pdf-lib.ru/wp-content/uploads/2009/MrDeSign.pdf>.
27. Головач В. Дизайн пользовательского интерфейса. Искусство мыть слона [Электронный ресурс] / В. Головач. – Режим доступа : <http://uibook2.usethics.ru/>.
28. Головач В. Что такое дизайн [Электронный ресурс] / В. Головач. – Режим доступа : <http://ddd.exmachina.ru/soul/whatis/>.
29. Миронова Л. Эволюция колорита в культуре XX века [Электронный ресурс] / Л. Миронова. – Режим доступа : http://mironovacolor.org/articles/colorit_evolution/.
30. Потрашкова Л. В. Электронный учебный курс по дисциплине «Основы композиции и дизайна» / Л. В. Потрашкова [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.okd.mdk.ksue.edu.ua/>.
31. Теория дизайна [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.iatp.by/handouts/design/#>.
32. Что такое графический дизайн [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.rusflasher.com/web-design_komm_02.html.
33. Что такое дизайн [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.webscript.ru/stories/01/05/17/1176180>.

Додатки

Додаток А

Інформація про конкурс «Реальний проект»

Назва конкурсу

«Реальний проект» – конкурс студентських проектів у сфері графічного дизайну, мультимедійного дизайну і реклами.

Логотип

Організатор:

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Особливості конкурсу:

- 1) завдання від реальних замовників;
- 2) завдання з реклами молодіжних проектів.

Завдання конкурсу:

розвиток професійних компетентностей студентів у сфері графічного дизайну, мультимедійного дизайну і реклами;

підвищення активності студентів із реалізації своїх професійних компетентностей у сфері графічного дизайну, мультимедійного дизайну і реклами;

підвищення якості навчання студентів напряму видавничо-поліграфічна справа;

розширення творчих взаємозв'язків із професіоналами у сфері графічного дизайну, мультимедійного дизайну і реклами.

Користь для студентів від участі у конкурсі:

досвід участі в реальних проектах;

перевірка на практиці якості своїх робіт (можливість подати свої роботи на суд професійного журі);

знайомство з реаліями професійної діяльності у сфері графічного дизайну, мультимедійного дизайну і реклами;

розвиток своїх компетентностей на майстер-класах;

спілкування з професіоналами у сфері графічного дизайну, мультимедійного дизайну і реклами.

Номінації конкурсу

Спеціальні номінації:

1. Реальний проект (проекти від реальних замовників).

2. Реклама молодіжних проектів:

реклама молодіжних організацій (гуртків, учбових груп, факультетів, вузів, компаній друзів);

реклама молодіжних бізнес-проектів (бізнес-проектів, здійснюваних студентами і випускниками останніх трьох років, у тому числі самореклама фрілансерів);

реклама вузів і кафедр, які готують фахівців із дизайну і реклами.

Загальні номінації:

1. Графічний дизайн:

дизайн листових видань (плакат, листівка, буклет);

книжно-журнальний дизайн.

2. Мультимедійний дизайн:

веб-дизайн;

анімація;

моушн-дизайн і відео.

3. Айдентика:

фірмовий стиль;

знак.

4. Ілюстрація:

художня ілюстрація;

інфографіка.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ТА ДИЗАЙНУ»
для студентів напряму підготовки 6.051501
«Видавничо-поліграфічна справа»
всіх форм навчання**

Укладач **Потрашкова** Людмила Володимирівна

Відповідальний за випуск **Пушкар О. І.**

Редактор **Хижняк Т. М.**

Коректор **Маркова Т. А.**

План 2014 р. Поз. № 134.

Підп. до друку 16.12.2014 р. Формат 60 x 90 1/16. Папір MultiCopy. Друк Riso.

Ум.-друк. арк. 1,75. Обл.-вид. арк. 2,19. Тираж 30 прим. Зам. № 328.

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, пр. Леніна, 9-А
*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
Дк № 481 від 13.06.2001 р.*